

Tuloksekkaita terveisiä THL:n laaturekisterien vertaiskehittämisestä Keski-Suomesta

Diabeteksen laatutyön sadonkorjuu Laukaan terveysasemalla

Sari Loukiainen, sairaanhoitaja

Valtteri Rissanen, yleislääketieteen erikoislääkäri

Laukaan terveysasema

Keski-Suomen hyvinvointialue

Laatutyön kerrokset Keski-Suomessa

THL:n laaturekisterit

- Kansalliset vertaiskehittämispäivät
- Hoitovajeiden arviointi alueellisesti
- Keski-Suomi mukana diabetesrekisterin pilotoinnissa 2020 alkaen

Maakunnan laatuverkosto

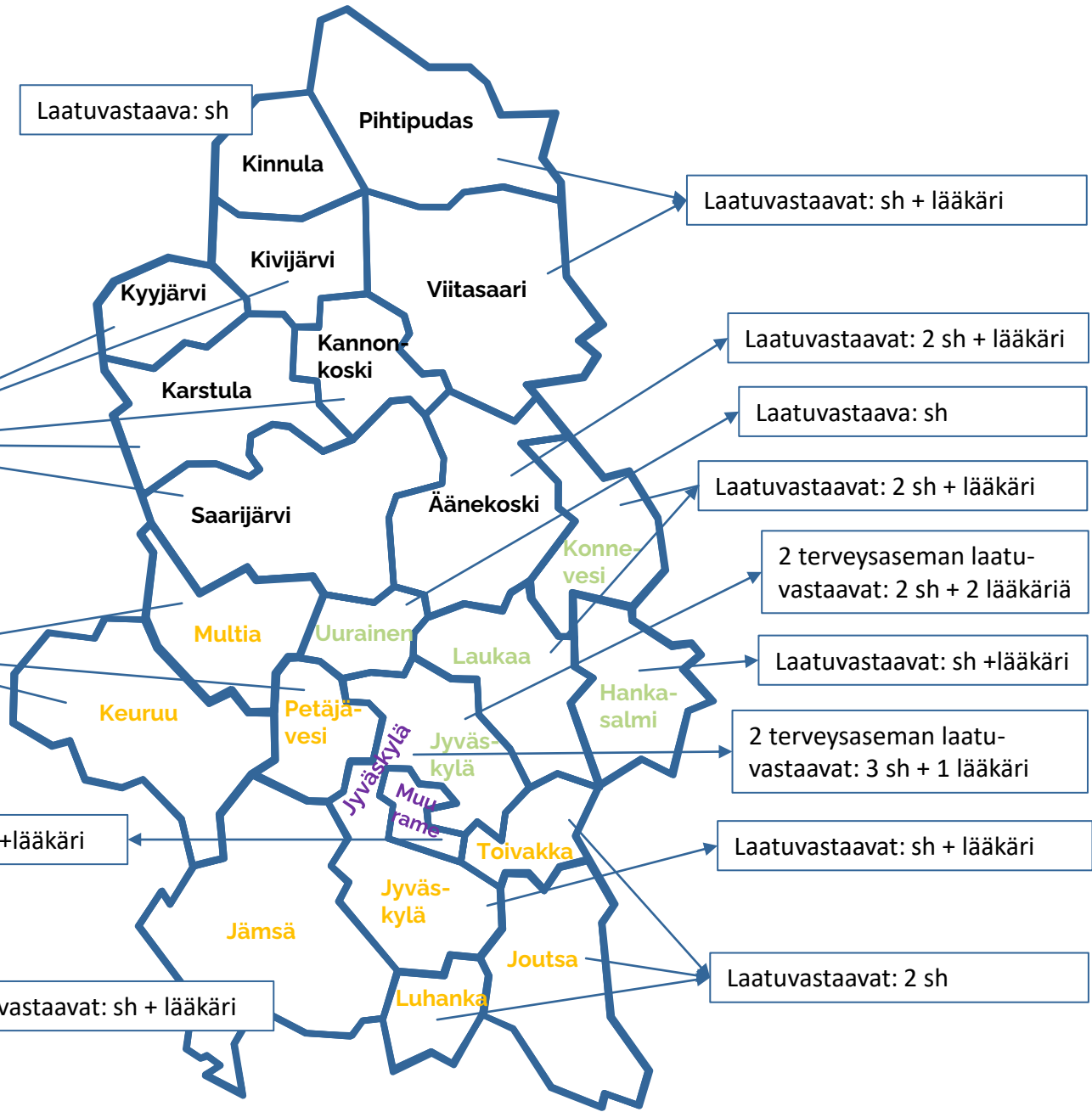
- Säännölliset tapaamiset
- Koulutus, vertaiskehittäminen, tavoiteasettelu, suunnittelu
- Koordinoijina Aapo Tahkola ja Mari Rantamäki

Laatutyö terveysasemilla

- Terveysasemien laatuvaastavat
- Asemakohtaisen toiminnan suunnittelu ja toteutus
- Laatuverkoston koordinoijien sparraustapaamiset

Keski-Suomen avosairaanhoidon laatuverkoston jäsenet 2024

Koordinointi (Tietojohtaminen)
A.T., M.R.

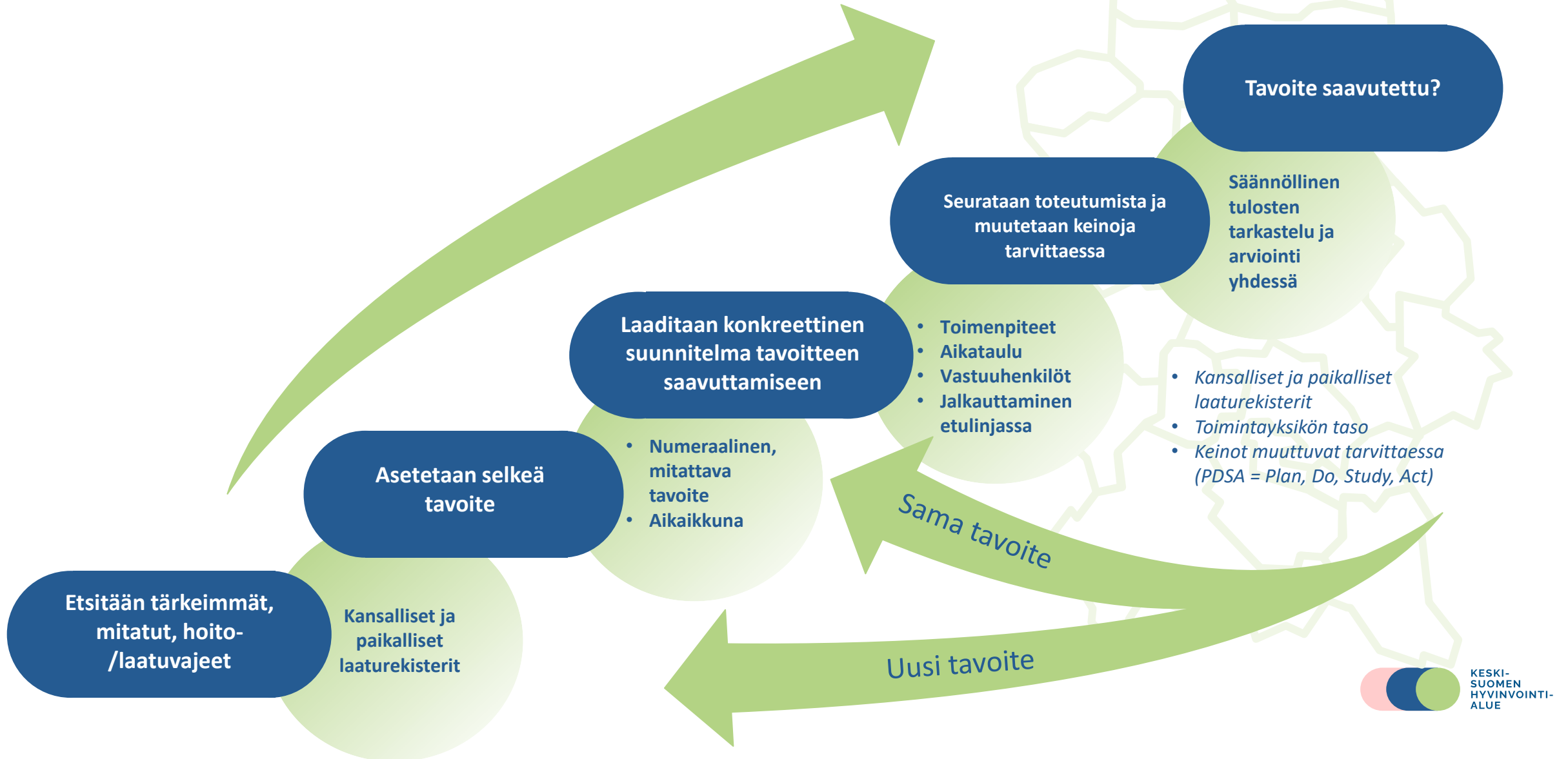
Digitaalinen sote-keskus: sh + lääkäri

Yhteyshenkilöt erikoissairaanhoidosta
ja konsernipalveluista

Laatutyön sparraus

- Säännölliset tapaamiset hyvinvointialueen vaikuttavuustyön koordinaattoreiden kanssa
- Säännölliset avosairaanhoidon laatuvaastavien tapaamiset (laatuverkosto)
- Laatutyön palkinto yhtenä kannustimena

Vaikuttavuustyö pähkinäkuoressa

Hoitovajeiden tunnistaminen ja tavoitteiden asettelu

- Laatu­tavoitteiden asettelu realistisesti
 - Missä ollaan nyt – mitä voidaan saavuttaa 6-12 kk aikana?
- HYVAKS:n liikennevalomalli
 - Punainen – tavoite saavuttamatta
 - Keltainen – vähimmäistavoite saavutettu
 - Vihreä – päätavoite saavutettu
- **Tyypin 2 diabetespotilaiden (18-74 v) HbA1c-hoitotasapaino hyvä (HYVAKS 6/2024)**
 - 95% potilaista HbA1c \leq 75 mmol/mol
 - 89 % potilaista HbA1c \leq 64 mmol/mol
- **Diabetesta sairastavien LDL-hoitotuloksissa paljon parannettavaa**
 - Parhailla hyvinvointialueilla tavoitteessa on 72-73 % potilaista, heikoimmilla 54-56 %
 - Vahva yhteys sydän- ja verisuonisairauksiin ja muihin diabeteksen lisäsairauksien riskiin
- **Verenpainetaudin hoitovaje tunnistettu pitkään**
 - Hoitotasapaino riittävä noin 40 %:lla
 - Kotiseurannan toteutumisen ja kirjaamisen puutteet

Hoitovajeiden tunnistaminen ja tavoitteiden asettelu

**Vuosien 2023-2024
avosairaanhoidon
vaikuttavuustavoite Keski-
Suomen
hyvinvointialueella LDL-
kolesterolin osalta**

1. Kohtalaisen ja suuren riskin potilaat
 - LDL < 2.6 potilaiden osuus
 - Keltainen ≥ 70 %
 - Vihreä ≥ 75 %
2. Erityisen suuren riskin potilaat
 - LDL < 1.8 potilaiden osuus
 - Keltainen ≥ 60 %
 - Vihreä ≥ 70 %

Hoitovajeiden tunnistaminen ja tavoitteiden asettelu

**Vuosien 2023-2024
avosairaanhoidon
vaikuttavuustavoite Keski-
Suomen
hyvinvointialueella
verenpaineen
hoitotasapainon osalta**

- Hyvässä hoitotasapainossa (<135/85mmHg kotimittauksissa) olevia
 - 1. Vähintään 60 % 2. Vähintään 70 %
- Huonossa hoitotasapainossa (>160/100mmHg kotimittauksissa) olevia
 - 1. Alle 10 % 2. Alle 5 %
- Mittauskattavuus 2 v sisällä, % kaikista 2 v sisällä asioineista potilaista
 - 1. 50 % 2. 60 %

Vaikuttavuustyö Laukaassa

Laukaa

- 18 775 asukasta (31.12.2022)
- 65 vuotta täyttäneitä 21,5 %
- Sairastavuusindeksi (2017-2019) 98,8
- Tyypin 2 diabetesta sairastavia 1184 (THL:n diabetesrekisteri 7.6.2024)
- Lääkäriresurssi (syksy 2024) 13 + 2
- Laativastaavat 2 sh + 1 lääkäri

Laatutyön jalkauttaminen työyhteisöön

Palaveri- ja meetingtoiminta

Laukaan sote-asemalla käytössä moniammatillinen tiimimalli

Henkilökuntaa tiedotettu nykytilanteesta, tavoitteista ja tuloksista

- Tiimien aamupalavereissa tietoiskuja laatutyöstä ja tavoitteista, toteutustapojen mietintä yhdessä
- Palavereissa esitelty tuloksia ja tavoitteita säännöllisesti
 - Polipalaverit
 - Lääkäreiden aamumeetingit ja alueelliset yhteismeeetingit

Laatutyön jalkauttaminen työyhteisöön

Henkilöstön koulutukset

Toukokuu 2024

Tervetuloa Laukaan terveysaseman koulutusiltapäivään pajatyoiskentelyn merkeissä. Kullekin on varattu aikaa 30 min ja aloitus yhteisesti kahvitarjoilulla ja Boehringer Ingelheimin puheenvuorolla. Tämän jälkeen työpajat kierretään pienissä ryhmissä.

AIKA	perjantaina 31.5.2024
PAIKKA	Laukaan terveysasema, kokoushuone ja vastaanoton työpisteet
OHJELMA	
13:00	Kahvitarjoilu ja Boehringer Ingelheimin puheenvuoro Miina Jääskeläinen, aluepäällikkö, Boehringer Ingelheim
13:30	Insuliinipaja diabeteshoitaja Kaija-Leena Koskinen, Keski-Suomen hyvinvointialue
14:00	Tyypin 2 diabeteksen Käypä hoito -suosituksen päivitys diabeteshoitaja Leila Metso, Keski-Suomen hyvinvointialue
14:30	Laatutyön uusimmat tulokset ja verenpaineen rakenteinen kirjaaminen diabeteshoitajat Sari Loukiainen ja sairaanhoitaja YAMK ja astmahoitaja Jolanda Piispanen, Keski-Suomen hyvinvointialue
15:00	Tilaisuus päättyy

- Diabetes- ja laatupajat syksyllä ja keväällä
- Koulutusta verenpaineesta
 - Balance-omaseurantasovelluksen käyttöönotto
 - Potilastietojärjestelmän mittareiden käytöstä

Laatutyön jalkauttaminen työyhteisöön

Vaikuttavuusviikko

- Avosairaanhoidon laatuverkoston yhteinen viikko
- Kuukauden laatutyön keskittäminen yhteen viikkoon
- Laatutuokio henkilökunnalle
 - Nykytilan ja tavoitteiden läpikäynti
 - Kannustaminen hoitovajeen tunnistamiseen ja hoitoon
- Logex-laaturekisterin läpikäynti
 - Riskipotilaiden poiminta ja kontaktointi
- Balance-omaseurantasovelluksen esittely

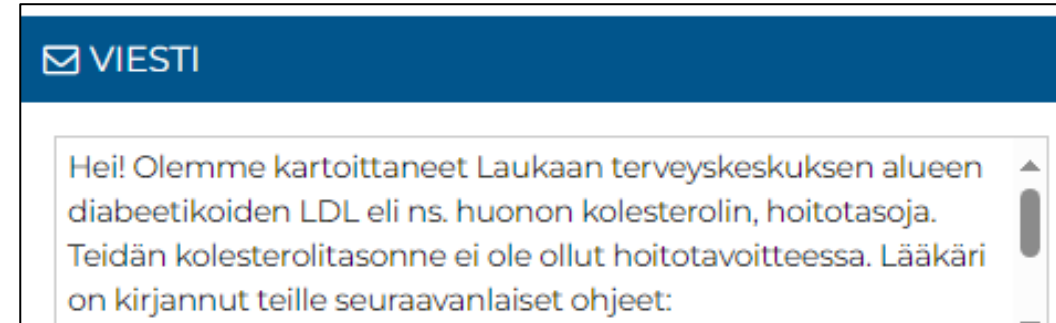
Oman laaturekisterin datan hyödyntäminen

- Hoitovajeen tunnistaminen sairauskertomusdatan avulla (Logex Region, ”Hoksautin”)
 - Tunnistettu 150 potilasta, joiden LDL yli tavoitteen
 - Etälääkärin työpanos
 - Taustatietojen ja lääkityksen arviointi
 - Tavoitteen kirjaus
 - Lääkityksen tehostus tarvittaessa ja kontrollin ajankohta
 - Hoitajan työpanos
 - Potilaiden kontaktointi (tekstiviesti tai soitto)
 - Suunnitelman läpikäynti, ohjaus

Hei! Olemme kartoittaneet Laukaan terveyskeskuksen alueen verenpaine hoitotasoja. Teidän verenpaine nousi listalta koska se ei ole ollut hoitotavoitteessa 4/24. Pyydämme teitä tekemään 4 päivän verenpaineseurannan, kaksi mittausta aamuin illoin. Seurannan voi tehdä paperiversiona ja palauttaa terveyskeskuksen aulan kantatiimin postilaatikkoon, tai voimme lähettää sähköisen linkin sähköpostiinne. Jos haluatte tehdä sähköisen version niin vastatkaa tähän viestiin sähköpostiosoitteenne.

<https://www.hyvaks.fi/sites/default/files/ohjeet/Verenpaineen%20kotiseuranta%20%28laskenta%2Cort%29.pdf>

Terveisin, Keski-Suomen hyvinvointialue/ Laukaan vastaanotto, kantatiimi

- Parhaillaan käydään läpi hoitovajeessa olevia verenpainepotilaita (200 potilasta)
 - Kantatiimin hoitajat kontaktoivat potilaan
 - Etälääkärin työpanos

Potilaan papereissa Hyvaks laatutyön vuoksi. Potilaan tiedot nousivat systolinen ei tavoitteessa listalta.

Kuntalaisten tiedotus ja palaute

- Kuntalaisten tiedotus
 - Laukaan järjestöilta
 - Yhteistyö paikallisen sydänyhdistyksen kanssa
 - Some-tiedotus
- Kolesterolien ensitietopaja
- Yhteydenotoista saatu lähes poikkeuksetta hyvää palautetta

Laukaan alue terveys Hyvaks

7. kesäk. · 🌐

Laukaan terveysaseman laatutyö jatkuu. Viime vuonna tarkastelimme huonon kolesterolin tasoja, tänä vuonna seuraamme erityisesti kohonneen verenpaineen hoitotasapainoa 25–74-vuotiailla Laukaalaisilla. Otamme kesän aikana yhteyttä laukaalaisiin potilaisiin, joilla tunnustettu korkea verenpaine.

Tutkimusten mukaan hyvä verenpainetautihoito ja riittävän matala verenpaine ovat keskeisiä asioita sepelvaltimotaudin, sydäninfarktien, aivohalvauksien ja muiden valtimotapahtumien ennaltaehkäisyssä.

Käytännön työkalut laatutyön tukena

- LDL- ja verenpainetavoitetaulukot
- Balance-omaseurantasovellus (sähköinen verenpaine seuranta)
- Käytännön työn seuraaminen ja näkyväksi tekeminen, esim.
 - Tukkimiehenkirjanpito LDL-interventioista
 - Verenpaineen kotiseurantatulosten kirjaamisen seuranta

VERENPAINETAVOITTEET

Kohderyhmä	Tavoite, vastaanotto (mmHg)	Tavoite, koti (mmHg)	Tarkennukset, huomioitavaa
Kaikki	<140/90	<135/85	
<u>Diabeetikko</u>	<140/80	<135/80	<130/80 (<125/80 koti), jos haitoita saavutettavissa
<u>Muu suuren riskin potilas</u> <ul style="list-style-type: none"> Cv-sairaus tai FINRISKI >10% eGFR < 60 ml/min/1,73m² <u>Albuminuria</u>: U-Alb >300 mg/vrk tai U-Alb/Krea >30 mg/mmol 	<130/80	<125/80	Jos haitoita saavutettavissa, muuten yleinen tavoite
<u>Hauras tai iäkäs potilas</u> (>80 v)	<150/90	<140/85	Pysy RRs >130 tasossa! Hyväkuntoiselle sopii yleinen hoitotavoite. Muista ortostatismi.
Hauras = Muistisairauden loppuvaihe tai jatkuva avun tarve jokapäiväisissä toimissa			

LÄÄKEHOIDON ALOITUS (elintapahoidon lisäksi)

Lääkehoidon aloitus dg-vaiheen RR-tason mukaan	Vastaanotto (mmHg)	Kotimittaukset (mmHg)	Huomioi: Diagnoosiin tarvitaan sekä koti- että vastaanottomittaukset
Heti	≥180/110	≥160/100*	Aloita suoraan yhdistelmällä
Ellei verenpaine tavoitteessa elämäntapahoidolla 3 kk seurannassa	≥160/100	≥ 145/90 (!)	Heti, jos sydän- ja verisuonisairaus, munuaissairaus tai kohde-elinvaurio (LVH, hypertonian aiheuttamat silmänpohjamuutokset). Aloita suoraan yhdistelmällä.
Ellei verenpaine tavoitteessa elämäntapahoidolla 3-6 kk seurannassa	≥140/90	≥135/85	Heti, jos sydän- ja verisuonisairaus, munuaissairaus tai kohde-elinvaurio (LVH, hypertonian aiheuttamat silmänpohjamuutokset).

*Estimaatti pohjautuu [Kohonneen verenpaineen Käypä hoito -suosituksen taulukkoon 4](#): "Vastaanottopainetta vastaavat paineet kotimittauksille ja pitkäaikaisrekisteröinnille"

Lähteet: Kohonnut verenpaine. Käypä hoito -suositus. 10.09.2020.

Valtimotautiriskiin perustuvat LDL – tavoitteet

Kohderyhmä	Tavoite (mmol/l)	Tarkennukset, huomioitavaa
Kaikki Myös verenpainetauti ilman diabetesta tai valtimotautia	< 3.0	<ul style="list-style-type: none"> Yleinen väestötason tavoite Potilaat, joilla Finriski < 2 %
Diabeetikot, kohtalainen riski	< 2.6	<ul style="list-style-type: none"> Nuori ikä (DM1<35v, DM2 <50v) Dm-kesto <10 vuotta, ei muita riskitekijöitä (tupakka, dyslipidemia, hypertensio)
Muut kohtalaisen riskin potilaat		<ul style="list-style-type: none"> Finriski 2 – 9.9%
Diabeetikko, suuri riski	< 1.8 (ainakin <2.6*)	<ul style="list-style-type: none"> Ikä yli 35 v DM1 tai yli 50v DM2 Dm-kesto >10 vuotta tai yksikin muu riskitekijä (tupakka, dyslipidemia, hypertensio)
Muut suuren riskin potilaat		<ul style="list-style-type: none"> Perinnöllinen dyslipidemia, esim FH Gfr 30 – 59 Finriski 10 – 14.9% RR ≥180/110 tai LDL lähtötilanteessa ≥5
Diabeetikko, erityisen suuri riski	< 1.4 (ainakin <1.8*)	<ul style="list-style-type: none"> DM1 kesto yli 20 vuotta Valtimosairaus tai kolme riskitekijää (tupakka, dyslipidemia, hypertensio) Kohde-elinvaurio (retinopatia, albuminuria)
Muut erit. suuren riskin potilaat		<ul style="list-style-type: none"> Valtimotauti (MCC, ASO, aivoinf, TIA) Gfr < 30 Finriski 15% tai enemmän

HARKITSE LÄÄKEHOIDON ALOITUS (elintapahoidon lisäksi) potilaille, joilla kokonaisriski suuri/hyvin suuri, eikä elintapahoito (3-6 kk) riitä tavoitteen saavuttamiseen.

Lähteet: Dyslipidemiat. Käypä hoito -suositus. 25.01.2021 ja (*)Tyypin 2 diabetes. Käypä hoito -suositus. 18.05.2020.

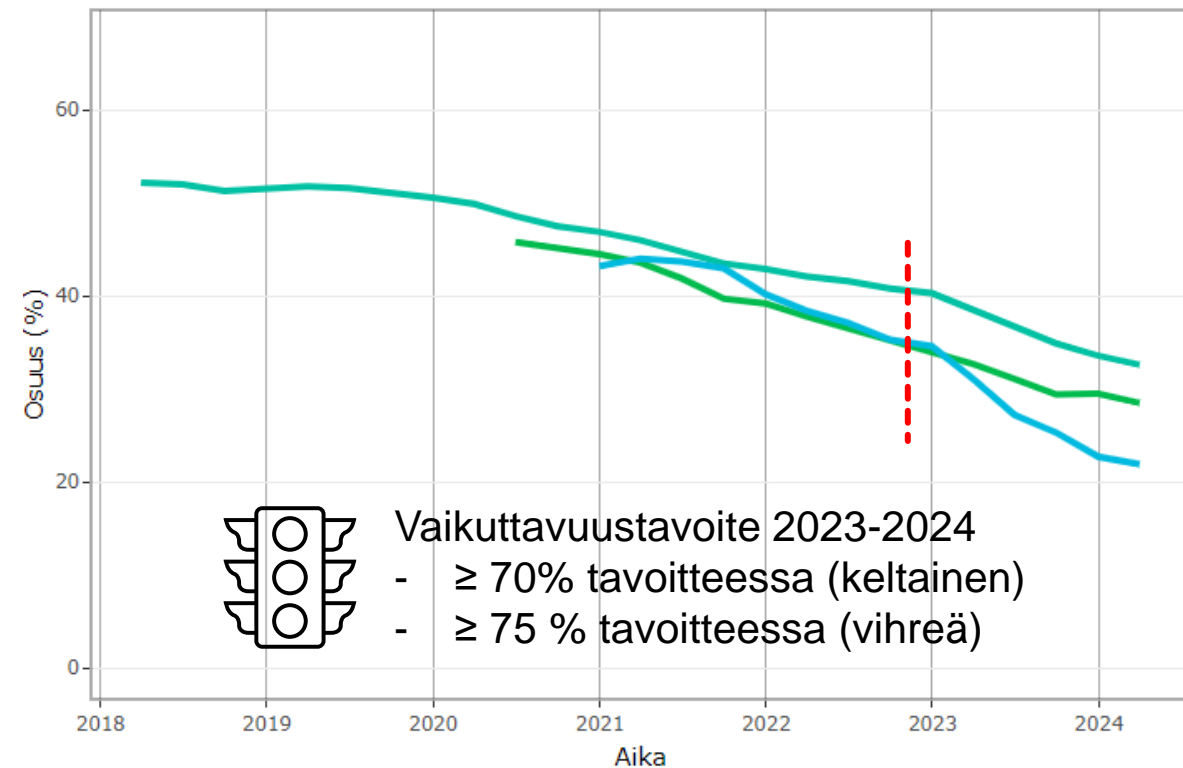
Vaikuttavuustyön tuloksellisuus LDL-kolesterolin hoidossa

LDL-kolesterolin hoitotasapainon kehitys Laukaassa

18-74-vuotiaat

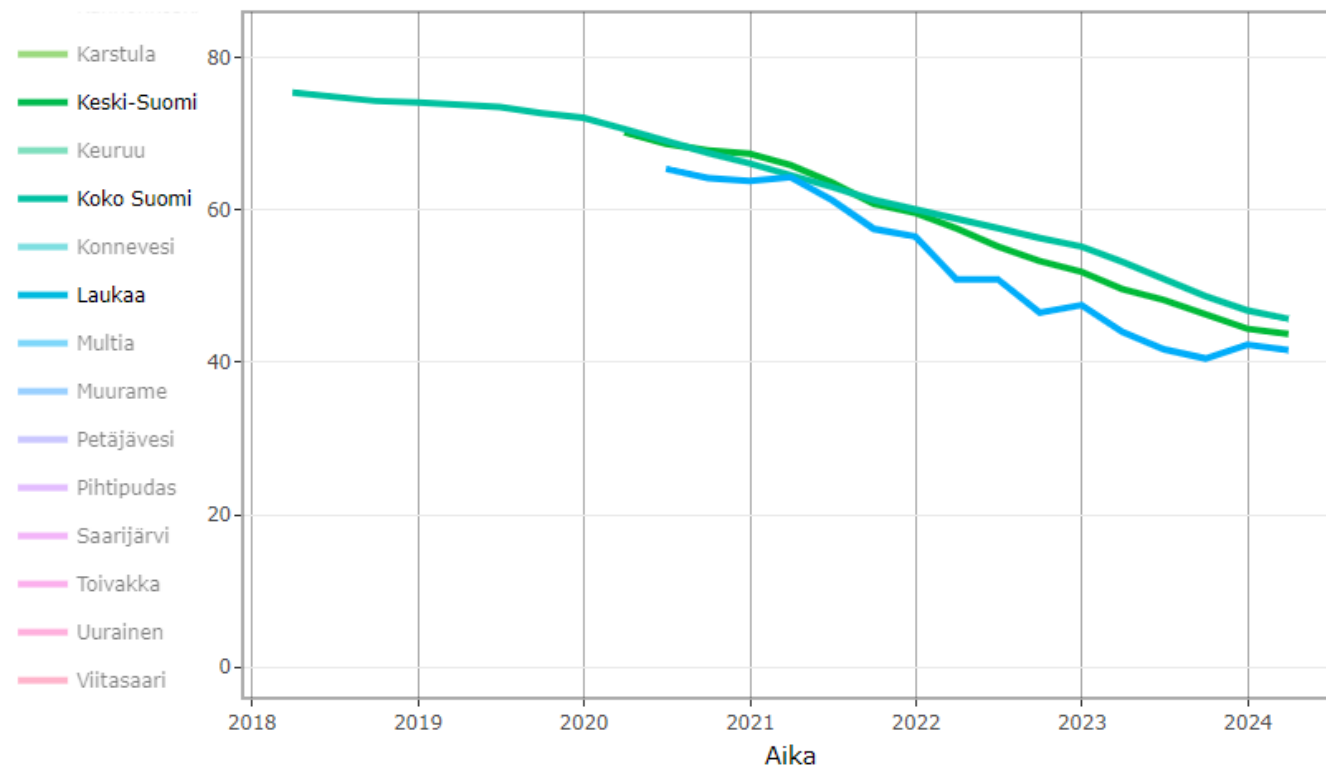
Kohtalaisen ja suuren riskin potilaat

LDL-tavoite < 2,6 mmol/l

Erittäin suuren riskin potilaat

LDL-tavoite < 1,8 mmol/l

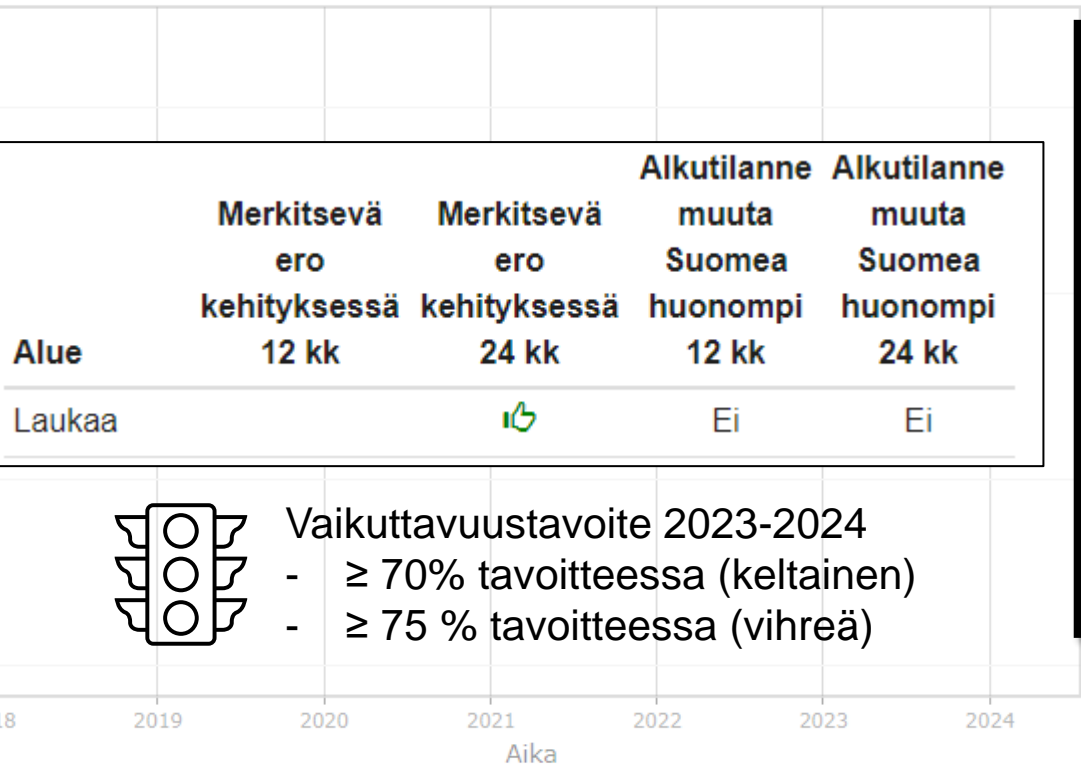

LDL-kolesterolin hoitotasapainon kehitys Laukaassa

18-74-vuotiaat

Kohtalaisen ja suuren riskin potilaat

LDL-tavoite < 2,6 mmol/l

Erittäin suuren riskin potilaat

LDL-tavoite < 1,8 mmol/l

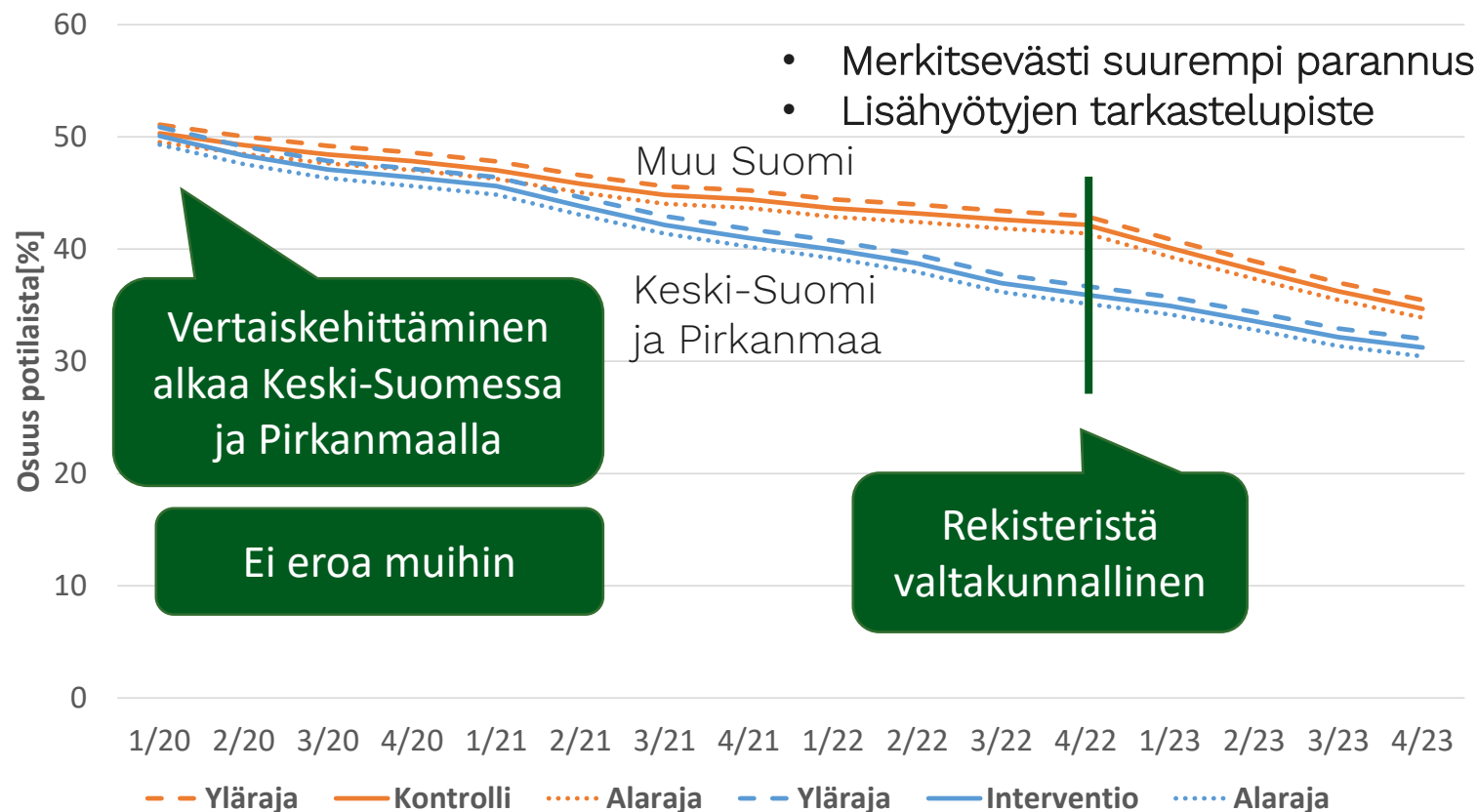

Onko parantaminen mahdollista?

Kyllä on!

Mitä hyötyä siitä on?

LDL => 2,6 kohtalaisen ja suuren riskin potilaat (18-74 v)

Suuntaa antava laskelma:

- 80 – 100 potilasta säästyy seuraavan 5 vuoden aikana
 - sydäninfarktilta (n. 2/3)
 - aivohalvaukselta (n. 1/3)
- Taloudellinen merkitys
 - Pirkanmaa: 1,2 – 1,6 miljoonaa euroa
 - Keski-Suomi: 0,7 – 1,0 miljoonaa euroa
- Koko Suomessa sama parannus?
 - 500 – 600 päätapahtumaa vähemmän / 5 vuotta
 - 12 – 15 miljoonaa euroa käytettäväksi muuhun toimintaan

THL ja Helsingin yliopisto. Case Äänekoski laskelma 2022.

Sattar N, Diabetologia 2013

Cholesterol Treatm. Trial. (CTT) Collaboration. Lancet 2010

Cannon CP, ym. N Engl J Med 2015;372:2387-97

Aapo Tahkola 2024

Vaikuttavuustyössä meneillään

- Prosessien selkeytystä
 - Mm. erityisen suuren riskin tyyppin 2 diabeetikoiden LDL-hoitotulosten parantaminen
- Hoitovajeessa olevien verenpainepotilaiden listojen läpikäynti
- U-AlbKre-mittauskattavuuden kohentaminen

Kokemukset laatutyöstä perusterveydenhuollossa

- Vertaiskehittäminen mielenkiintoista ja avartavaa
- Vaikuttavia tuloksia on mahdollista saavuttaa perustasolla
 - Tekemisen koordinointi, sparraus
 - Samalla rahalla enemmän terveyshyötyä
- Esihenkilöt ajoissa mukaan toiminnan suunnitteluun – tuki ja riittävä resursointi
- Laatutyö voi muuttaa perusterveydenhuollon toimintamalleja
 - Yksittäisen potilaan terveystarkkailun tunnistamisesta hoitovajeen arviointiin väestötasolla
 - Kohdennettu potilasryhmien kontaktointi hoitovajeen perusteella
 - Auttaa potilastyössä kohdentamaan huomion vaikuttavaksi havaittuihin seikkoihin
- Hyödyllisintä jatkuvana, pitkäjänteisenä työnä
 - Hankkeista ja piloteista osaksi pysyvää terveydenhuollon toimintaa

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyvääarkikaikille

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE